

til dette Forslag. Det glæder mig, at det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds vil stemme mod Summen; dette vil jeg ogsaa, men jeg troer, at de, der dele min Frygt for, at det, at Rigsdagen bevilger Midler til en Kirkecommission, directe og indirecte kan medføre Farer i Fremtiden, ikke bør lade deres Frygt svække af de Ytringer, der fremkom fra det nævnte ærede Medlem. Den Anmærkning, der er foreslaaet tilføjet, er ganske vist af en noget særregen Veffaffenhed; men jeg skal ikke nægte, at jeg, som med Hensyn til min Afstemning over Lovforslaget om Hjælpenigheder lod mig bestemme af de Mænd, der havde bragt Sagen frem i en tidligere Session, og som i Særdeleshed interesserede sig for den, er noget tilbøjelig til ogsaa i denne Henseende at lade mig lede af dem. Jeg vilde nødbigt have, at det derved, at man nægter denne Anmærkning sin Stemme, skulde bevirktes, at denne Lov ikke kommer ud. Det ærede Medlem, (Schjørring), som har været med til at stille dette Forslag, og som netop hører til dem, som have vist deres Interesse for Loven om Valgmenigheder, nærer jo den Mening, at Vedtagelsen af denne Anmærkning skulde fremme Udgivelsen af den nævnte Lov og, som sagt, dette vilde jeg nødbigt lægge nogen Hindring i Veien for; paa den anden Side er jeg virkelig i en vanskelig Stilling, da jeg nemlig ønsker at komme til at stemme over Forslaget under Nr. 54, men der kan ikke stemmes derved, førend Forslaget under Nr. 53 er forfattet. Smidlertid, jeg vil vove det og stemme for Anmærkningen og saa i Guds Navn lade det komme an paa, hvorledes det senere skal gaae. Ja, jeg vil ligefrem sige, at, efterat jeg engang har stillet mig til denne Sag, som jeg har, efterat jeg har sagt, at jeg vil lægge de Hindringer i Veien derfor, som jeg kan, vil jeg ikke angribe den paa en skjult Maade, men åbent. — Der var en Ytring af den ærede Minister, som jeg ikke kan lade være uomtalt. Den ærede Minister havde som Landsbhjpræst følt sig særligt tiltalt af den Maade, hvorpaa han lønnes, navnlig igjennem Tienden, og han havde følt sig taknemmelig imod dem, der bragte Tiendevederlaget til ham. Efter den

ærede Ministers Fortælling skulle Nogle af dem, der bragte ham Tienden, have udtalt, at det skulde de jo gjøre, og jeg finder ogsaa, at han aldeles ingen Grund havde til at takke dem derfor, thi de gavede ham jo ikke Noget. Det er jo Staten, som paa denne indirecte Maade betaler ham hans Lønning; Tienden tilhører jo ikke Tiendehderne, men Staten. Naar derfor den ærede Minister har kaldt dette en communal Lønningsmaade, saa forekommer det mig, at der er noget Uflart og Uheldigt i, at en saadan Betegnelse gives fra Ministerbordet. Det er mig ikke ubekjendt, at der er en Stemning for, at man skulde lade Tienderne blive ved ethvert Sogn til Præstens Lønning; men dersom Staten skulde faae isinde at bortgive sin Eiendom, Tienderne til Nogen, saa skulde jeg dog have Mindre imod, at den gav dem til Communerne, naar det blot ikke var til Folkekirkens Medlemmer i Communerne. Dette vilde imidlertid blive Tilfældet, dersom de bleve henlagte til Lønning af den enkelte Menigheds Præst, og dette vil jeg til det Yderste modfætte mig. Jeg vil ikke, at man derved skulde gaae hen og foregribe det Spørgsmaal: Hvis en større Deel af Befolkningen udtraadte af Folkekirken, hvem skal da eie Tienden, skal det være dem, der vedblive at være i Folkekirken, eller skal det være Folket i det Hele. Staten er jo ikke Andet end Folket i det Hele, og med hvilken Ret vilde de, der vedbleve at høre til Folkekirken, kunne kræve, at de særligt skulde nyde Godt af Midler, som Staten eier ligesaagodt, som den eier enhver anden Stats-eiendom? Jeg har som sagt kun villet udtale dette imod den ærede Minister, men skal forøvrigt bemærke, at det ikke er undgaaet min Opmærksomhed, at han forbrede, at man ikke maatte lægge altfor stor Vægt paa enkelte Ytringer af ham, idet han endnu ikke havde vænnet sig til sin Stilling, og endnu var saaung i Embedet. Det er altsaa ikke som nogen Dabel imod Ministeren, at jeg udtaler dette; jeg har blot villet gjøre en Reservation for mit Vedkommende; jeg finder mig foranlediget til at udtale, hvad jeg har sagt om dette Punkt, hvertgang der kommer en Paastand som den, den ærede Minister fremsatte.